

Dr. Győri-Nagy Sándor
ny. tszv. egyetemi docens
kultúrokológus

ÖNFELISMERÉS¹

Simai Mihály a Wesselényi Népfőiskolán

2013. november 25-én csöndesen ünnepelt a Bába dülői "*hétablakos iskola*". Egy széparcú őszember volt a vendég. *Simai Mihály*, költő. Kiskunmajsáról lóhalálában loholtam a havasesőben, hogy el ne késsek egykori iskolámból. Hogy le ne késsem a "Tanár urat".

Így emlékszem rá szegedi középiskolás korom Ady-kollégiumából. Az örökké mosolygó szemű, fiatal nevelőtanár be-bejött a hálókba. Pár évődő, barátságos szóval noszogatta meg a lustálkodókat, majd csöndesen kiment. *Derű* maradt utána a morcosan ébredező reggelekben.

Vagy délutánonként a tanulószobán. Ült a tanári asztal mögött, és "költött". Nagy, kék szemei végigfutottak a kócos kamaszfejekén. De aligha látott minket. Tekintete fölsiklott rólunk a mennyezetre vagy azon át a kéklő mennyboltra, ki a fénylő szabadba. Talán a Tisza-partra. Vagy még tovább, a tanyás-gyümölcsvirágos alföldi tájba.

Feledhetetlent pördített a töltőtoll kupakján a hüvelyk- és gyűrűsujja között. Majd leírta azt a szót a papírra, amelyért messze járt. Ilyenkor én is vele mentem, vele jöttem, bár aligha tudta. Én, a Szegedre szakadt lápastói diák. Csak én ilyenkor mindig hazafelé vettem az utam.

Ide a tanyavilágba, ahova ő jött idén, most, advent előtt. Hogy hányadszor immár a zombói népfőiskola jóvoltából, annak a régi népfőiskola-járók a megmondhatói. Boldogan láttam, hogy az enyéim családtagként fogadták. Mert valóban közülünk való.

Igaz, a parasztember mindig ódzkodott kicsit a versektől, mint afféle "hiábalóságoktól". Talán azért is, mert a versről az iskolában lehántották azt, ami számára mindig hozzátartozott a rímhez: a *dallamot*, a *zenét*.

Mert hát azoknak, akiből a *népdalok* fakadtak, mindez egybetartozik. Simai Mihályt a szívükbe fogadták, mert számára is. Ha van manapság költészet, amelyik csupa szépség, béke és zene, akkor Simai Mihály költészete az.

Nem véletlen hallgatták verseit a lápastói és a bábai tanyavilág szülöttei, a tágabb "*dorozsmai és szögedi föld*" mai lakói pisszenéstelen áhítattal. Mert ennyi békéhez, ennyi szépséghez, ennyi zeneiséghez ösztönösen elhalkul az ember. Odabenn is.

És elcsöndesedünk, ha életünk ritka pillanataiban magunkra ismerünk másokban. Ezt az érzést a művészetelmélet "*katarzis*"-nak hívja. Magyar neve szebb, mert így hangzik: *megettisztulás*.

Ezt az érzést éltük át mindannyian *Beslin Anita* versmondását hallgatva. Mint irodalom- és ének-zenetanár, nem is véletlenül talált ő is Horváth Dezső szép prózáján (szépprózáján) keresztül Simai Mihályhoz. A költőhöz és tanárkollégához.

¹ Ez tkp. *másodközlés*. Első változata azon „melegiben” megjelent a *Zombói Hirmondóban*. 2013. november-decemberi szám, 21. old.

A költőhöz, aki az anyanyelvből elővarázsolja azokat a *szépségeket*, amelyeket paraszti eleink beszédéből, dalaiból, meséiből őrünk emlékezetünkben. Ezekben a szépségekben így eleinket és megtisztult magunkat ismertük fel mindannyian.

És abban a *rendben*, amelyet úgy állít helyre verseiben Simai Mihály, a költő, hogy az *"édességes tündér anyanyelv"*-ből általa ismét a mi szívünkbe is *"beáramlik ... az Idők Végtelenje"*. Így vall 2012-ben megjelent válogatott versei közt *"utolsó szerelméről"*, az *anyanyelvről*.

Beslin Anita versmondása *az anyanyelv Tanítójához*, Simai Mihály tanár úrhoz is elvezetett minket. Aki nemcsak tanultsága szerint tanár, hanem *nyelvi öröksége* szerint is. Aki ezzel a csodával is megvendégelt minket november 25-én, a magunkéból.

"Öntöttem bálványokat, döntöttem bálványokat" – vallja be egyik versében mindannyiunk bűnét és erényét a sajátjaként. Meghökkenítő nyelvi lelemény, pedig "csak" azt a *jelentésbeli rendet* állítja helyre az igazi költők fénylobbantó meglátásaival, amely az összetartozók közt egyébként is fennáll, így az *önteni* és a *dönteni* igéink között is.

"Istené leszek, Istenné leszek" fogalmazza másutt oly gyönyörűen azt az *anyanyelvmélyi tudást*, hogy a magyar számára az *"ős"* (*"ísemük"*) és az *Isten* valahol a végeláthatatlan időben – és ezért nyelvileg is – elválaszthatatlanul összefügg. Bármit is állítsanak e szavaink "eredetéről" a finnugor formára kalapált agyú, "tudós" nyelvészeink.

Önfelismerés volt ez az est abban a *derűs békében* is, amely Simai Mihályból, az emberből áradt. Üzenve mindönknek, hogy az örök életben egy pillanatnyi létünk nem a háborgásokra és háborúságra, hanem az *isteni titkok* megélésére rendeltetett. Köszönjük, Tanár úr...